

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/203/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8611203781
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8611203781.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobkyne: M. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXXX/XX, A., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sov.hrdinov 163/66 proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, právne zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom v Košiciach, Němcovej, 22, v konaní o určenie neplatnosti zrušenia poistnej zmluvy s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 5C/54/2011-336 zo dňa 18. 02. 2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom určil, že list žalovanej zo dňa 23. 06. 2008, značka sp.: XXXXX XXXXX, ktorým oznamuje žalobkyni zánik poistenia a zrušenie poistnej zmluvy č. XXXXX XXXXX, nemá za následok zánik poistenia, ani zrušenie poistnej zmluvy č. XXXXX XXXXX. Určil, že poistná zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou č. XXXXX XXXXX dňa 15.04.1999 so začiatkom poistenia dňa 08.04.1999 a s dátumom konca poistenia dňa 08.04.2019, s poistnou sumou smrti 1 659,70 Eur (50 000 Sk), s poistnou sumou dožitia 2 887,21 Eur (86 980 Sk) a pripoistenie k poistnej zmluve uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanou č. XXXXX XXXXX dňa 15.04.1999 s poistnou sumou trvalých následkov úrazu 1 659,70 Eur (50 000 Sk) a s poistnou sumou plnej invalidity úrazom 1 659,70 Eur (50 000 Sk) sú naďalej platné a účinné. Zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 368,18 Eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zaviazal žalovanú zaplatiť súdny poplatok v sume 99,50 Eur na účet tunajšieho súdu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vec právne posúdil podľa ust. § § 788 ods. 1, 4, § 790 písm. b), § 798, § 800 ods. 1, 3, § 801 ods. 1, 2, 3, § 802 ods. 1, 2, § 37 ods. 1, 2, 3, § 39, § 40a, § 49a, § 50a ods. 1, 3, § 3 ods. 1, § 493, § 575 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 48 ods. 2, 3, 4, § 35 ods. 1, § 67 ods. 1 zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve, § 6, § 7 ods. 1, 4, § 8 ods. 1, 3, § 12 ods. 1, § 17 zákona č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v znení účinnom v čase uzatvorenia poistnej zmluvy.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil, cit.: „Účastníci konania dňa 15. 04. 1999 uzavreli poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, typ poistnej zmluvy UDP - K plus úraz, ktorou bolo dojednané poistenie na dobu 20 rokov s dobou platenia poistného 15 rokov, so začiatkom poistenia 08. 04. 1999 a koncom poistenia 08. 04. 2019. Bolo dojednané mesačné poistné v sume 227 Sk. Pre prípad smrti výška poistného predstavovala 50 000 Sk, pre prípad dožitia výška poistného predstavovala 86 980

Sk. Zároveň bolo dojedanné úrazové pripoistenie pre prípad trvalých následkoch úrazu vo výške 50 000 Sk a pre prípad plnej invalidity úrazom vo výške 50 000 Sk. Žalobkyňa pri uzavretí poisťovnej zmluvy pristúpila aj na všeobecné poisťovné podmienky pre životné poistenie, ktoré sú platné pre poisťovné zmluvy uzavreté od 01. 06. 1995, ako aj na všeobecné poisťovné podmienky, pre úrazové poistenie, ktoré boli platné pre poisťovné zmluvy uzavreté od 07. 10. 1997. Listom zo dňa 23. 06. 2008 žalovaná oznámila žalobkyni, že došlo k zániku poistenia v zmysle čl. 11 ods. 2 všeobecných poisťovných podmienok, z dôvodu nemožnosti pokračovať v poistení, ktoré bolo nesprávne kalkulované. Žalobkyňa so zrušením poistenia nesúhlasila, poukázala, že postup žalovanej nemá oporu v zákone; nie je známe a z komunikácie žalovanej nevyplýva, o ktoré ustanovenie Občianskeho zákonníka žalovaná svoj postup opiera.

Obrana žalovanej spočívala v tom, že orgány štátnej správy nad poisťovníctvom v roku 1995 schválili a neskôr v roku 1999, resp. 2003 vo vzťahu k poisťovni kontrolovali a vynucovali matematicky nesprávne poisťovné kalkulácie obsiahnuté v právne záväznom obchodnom pláne. Na základe chybných štátom vynucovaných kalkulácií, poisťovňa v rámci svojho podnikania inkasovala neadekvátne nižšie vstupné poisťovné oproti skutočne vyplácaným výstupným poisťovným plneniam. Príčinou nižšie inkasovaného poisťovného boli závažné nesprávne kalkulácie aprobované štátom. V roku 2008 orgán dohľadu nariadil žalovanej odstrániť nedostatky v kalkuláciách poisťovného produktu, poisťovnej sadzby UDP - K. Dôsledné dodržiavanie aplikácie tejto záväznej kalkulácie v činnosti poisťovne, ktorá uzavretiu konkrétnej poisťovnej zmluvy predchádzala, viedlo k ukončeniu poisťovného vzťahu z právnych dôvodov podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalovaná zánik poistenia v zmysle ust. § 575 Občianskeho zákonníka odvíja od skutočností, ktoré u nej nastali po vykonanom dohľade v roku 2007, resp. začiatkom roku 2008 zo strany Národnej banky Slovenska a v dôsledku jej konštatovaní, že inkasované poisťovné je matematicky nízke voči niektorým nárokom z poistenia, čo odporuje ustanoveniu § 35 zákona č. 8/2008 Z.z. (predtým § 31a zákona č. 95/2002 Z.z.). Podľa žalovanej ide objektívnu právnu nemožnosť plnenia na jej strane. Zotrvávanie v tomto právnom vzťahu bez zmeny jeho obsahu v súlade so zákonom by na jej strane znamenalo jasné porušenie kogentných ustanovení zákona o poisťovníctve a nevyhnutne by viedlo k uloženiu sankcií zo strany orgánu dohľadu, ktoré by mohli pre ňu v extrémnom prípade predstavovať zásah do povolenia na výkon poisťovacej činnosti, či dokonca úplné ukončenie jej činnosti. Žalovaná poukázala aj na to, že dôvodom zrušenia poisťovnej zmluvy bola skutočnosť, že poisťovné, ktoré bolo uvedené v poisťovnej zmluve, bolo nesprávne kalkulované, resp. kalkulačné vzorce pre výpočet poisťovného nie sú v súlade s poisťovno-matematickými metódami na výpočet poisťovného a nezohľadňujú všetky záväzky z poistenia.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobkyňa v konaní preukázala naliehavý právny záujem na žiadanom určení, ktorý spočíva v tom, že týmto určením sa odstráni stav právnej neistoty žalobkyne ohľadne jej právneho postavenia vyplývajúceho z poisťovnej zmluvy. Jednostranným zrušením poisťovnej zmluvy zo strany žalovanej je žalobkyňa v neistote, či v prípade akejkolvek poisťovnej udalosti môže zo strany žalovanej očakávať poisťovné plnenie, teda či jej osoba je pred poisťovnými udalosťami krytá alebo nie. Žalovaná v konaní nepreukázala, žeby došlo k dohode o zmene poisťovnej zmluvy, pokiaľ ide o možnosť ukončenia poistenia, ani žeby bola naplnená niektorá zo skutočností spôsobujúca neplatnosť predmetnej poisťovnej zmluvy. V oznámení o zániku poistenia žalovaná oznámila, že k zániku poistenia došlo v zmysle čl. 11 ods. 2 všeobecných poisťovných podmienok pre životné poistenie. Podľa uvedeného ustanovenia však mohol poistenie zrušiť len poisťovník, nie poisťiteľ. Uvedené oznámenie žalovanej teda nemohlo spôsobiť deklarované účinky zániku poistenia vzniknutého na základe poisťovnej zmluvy uzavretej so žalobkyňou.

Nemožno ani konštatovať, žeby uzavretie poisťovnej zmluvy bolo neplatné pre chyby v písaní a v počítaní, nakoľko význam týchto úkonov bol pre obe strany nepochybný. Dojednaná výška poisťovných súm bola jedným z určujúcich činiteľov, ktoré žalobkyňu viedli k uzavretiu zmluvy so žalovanou. Taktiež nemožno hovoriť o tom, žeby zmluva bola obsahom alebo účelom odporujúca zákonu alebo ho obchádzala, ani žeby bola v rozpore s dobrými mravmi. Poisťovňa, ako aj iní podnikatelia museli rátať s určitým rizikom z podnikania. Nebola to žalobkyňa, ktorá ponúkla produkt UDP - K, ale žalovaná. Ani skutočnosť, že zmluva mohla byť uzatvorená v dôsledku omylu, nezakladá povinnosť zmluvných strán meniť zmluvu, lebo nie každý omyl je dôvodom neplatnosti zmluvy. Zmluva by mohla byť pomýlenou stranou úspešne napadnutá iba v prípade, ak by druhá strana o tomto omyle musela vedieť alebo ho vyvolala. Okrem toho neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. Zmluvný partner teda spravidla nemá niesť následky omylu konajúceho.

V zmysle ustanovenia § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť len, ak je to v zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Predmetná poisťovňa zmluva neupravuje zrušenie alebo výpoveď poisťovnej zmluvy. Všeobecné poisťovné podmienky, ktoré sú súčasťou poisťovnej zmluvy, uvádzajú v čl. 5 dôvody zániku poistenia a to v ods. 1., ak poisťovňa odmietne plniť pre vedomé porušenie povinnosti pravdivo a úplne odpovedať na písomné dotazy poisťovne, poisťovné zanikne dňom odmietnutia plnenia. Podľa čl. 5 ods. 2, ak poisťovňa odstúpi od poisťovnej zmluvy z dôvodu vedomého nepravdivého a neúplného zodpovedania dotazov, pričom pri ich pravdivom zodpovedaní by zmluvu neuzatvorila, vráti zaplatené poisťovné znížené o náklady, ktoré jej vznikli s uzavretím poisťovnej zmluvy. V čl. 9 všeobecných poisťovných podmienok sú uvedené dôsledky neplatenia poisťovného. Poistenie zanikne, ak poisťovné nebolo zaplatené tak, ako je uvedené v čl. 9, iné dôvody zániku poistenia nie sú dohodnuté a zo zákona ani iné dôvody nemôžu nastať. V Občianskom zákonníku je zánik poistenia upravený v ustanovení § 800 - 802. Podľa § 800 Občianskeho zákonníka poistenie zanikne výpoveďou ku koncu poisťovného obdobia. V tomto prípade takáto situácia nenastala. Ustanovenie § 801 Občianskeho zákonníka hovorí o zániku poistenia pre neplatenie poisťovného. V danom prípade žalobca poisťovné plnil riadne a včas, čo preukázal. Ustanovenie § 802 Občianskeho zákonníka hovorí o zániku poistenia z dôvodu, že ten, s kým je poisťovná zmluva uzatvorená, musí odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťovne týkajúce sa dojednávania poistenia. Ak by žalovaná zistila vedomé porušenie tejto povinnosti, má právo od zmluvy odstúpiť a to do troch mesiacov odo dňa, keď takúto skutočnosť zistila, inak jej právo zanikne. V tomto prípade sa však ani takáto skutočnosť nezistila.

Súd skonštatoval, že ak záväzkový vzťah nemožno meniť bez súhlasu strán, pokiaľ zákon neustanovuje inak (§ 493 Občianskeho zákonníka), záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania uzatvorením poisťovnej zmluvy UDP - K + úraz, č. XXXXXXXXXX dňa 15.4.1999 naďalej trvá. K zániku poistenia v zmysle čl. 11 ods. 2 Všeobecných poisťovných podmienok pre životné poistenie žalovanej dňom 16.5.2008 nemohlo dôjsť, a to z dôvodu, že k takémuto zrušeniu poistenia môže v zmysle Všeobecných poisťovných podmienok dôjsť len na žiadosť poisťovníka, teda žalobkyne. Žalobkyňa takúto žiadosť nepodala. K zániku poistenia nedošlo ani podľa § 575 Občianskeho zákonníka a súd nezistil ani žiaden zákonný dôvod pre zánik poistenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní mala plný úspech žalobkyňa. Súd vychádzal z neurčitej hodnoty sporu, čo predstavuje za jeden úkon právnej služby do 01.01.2015 odmenu v sume 57 Eur a režijný paušál v sume 7,41 Eur a od 01.01.2015 odmenu v sume 64,54 Eur a režijný paušál v sume 8,39 Eur. Trovy pozostávajú z odmeny za zastupovanie za tieto úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom zo dňa 08.05.2011 v sume 57 Eur, podanie žaloby zo dňa 24.5.2011 v sume 57 Eur, účasť na pojednávaní dňa 19.10.2011 v sume 57 Eur, účasť na pojednávaní dňa 4.2.2015 v sume 64,54 Eur, účasť na pojednávaní dňa 18.2.2015, pri ktorom došlo iba k vyhláseniu rozsudku v sume 32,27 Eur, k tomu patrí 3 x režijný paušál po 7,41 Eur, 2 x po 8,39 Eur a 20 % DPH v sume 61,36 Eur (§ 11 ods. 1 písm. b), § 14 ods. 1, po 1.1.2014 § 13a ods. 1 písm. d), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Náhrada trov konania je spolu v sume 368,18 Eur, ktorú súd zaviazal zaplatiť žalovanú žalobkyňu na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

O súdnom poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, pretože žalobkyňa je podľa § 4 ods. 2 písm. za) tohto zákona od poplatku oslobodená a súd jej návrhu vyhovel. Preto súd zaviazal neúspešnú žalovanú zaplatiť poplatok v sume 99,50 Eur na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku“.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná s odôvodnením podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) - f) O. s. p.. Uviedla, že protiprávnosť kalkulovaných sadzieb poisťovného za poisťovné plnenie v produkte UDP - K vznikla už pri vydaní povolenia zo strany štátneho orgánu na takéto protiprávne sadzby. Použitie protiprávných sadzieb poisťovného do právneho úkonu (akým nepochybne je posudzovaná poisťovná zmluva, a to navyše v podobe jej podstatnej činnosti, plnenie a cena plnenia), robí celý úkon (dojednanie o cene a adekvátnom plnení, ako i celú poisťovnú zmluvu), v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatným. Poisťovná zmluva platne nevznikla, lebo nemá všetky podstatné obsahové náležitosti podľa § 788 Občianskeho zákonníka. Rozpor právneho úkonu s akýmkoľvek

zákonom a nie iba s Občianskym zákonníkom zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu, v opačnom prípade by ust. § 39 Občianskeho zákonníka použilo slovné spojenie nie „odporuje zákonu“, ale „odporuje tomuto zákonu“. Súd opomenul vo svojich úvahách právne významnú skutočnosť, že orgán dohľadu, ktorý zistil autoritatívnym spôsobom nesprávnosť použitých sadziieb, nezisťuje u dohliadaných subjektov akékoľvek nedostatky v činnosti, ale len nedostatky podľa zákonných kritérií. Musí byť zrejmé, že zistené nedostatky sú jednoznačne zo strany dohliadaného subjektu, postupy alebo úkony protiprávne, odporujúce zákonu. Preto, aj vytknutie nesprávnych sadziieb poistného a kalkulácií produktu UDP - K v celku bolo zo strany dohliadacieho orgánu vytknutie nielen akejsi matematickej chyby v počítaní zahrnutej v podnikateľskom riziku poisťovne (ako to posúdil súd), ale vytknutím ich zrejmej protiprávnosti z hľadiska zákonov o poisťovníctve od doby ich schválenia štátnym orgánom. Ide o neplatnosť jednej z podstatných náležitostí poistnej zmluvy, ktorá má za následok neplatnosť celej poistnej zmluvy. Oznámenie o ukončení poistného vzťahu bolo v dôsledku absolútnej neplatnosti právneho úkonu, t. j. neplatnosti poistnej zmluvy, pričom aj tu sa žalovaná dobrovoľne (nad rámec zákonných povinností) zaväzovala vyplatiť klientovi aspoň dopredu dohodnutú čiastku v podobe odkúpnej hodnoty. Uvedené kroky však nenašli adekvátnu odozvu u klienta, a preto bolo nutné ukončiť zmluvný vzťah, ktorý nebol ukončený jednostranne zo strany žalovanej ako sa chybne domnieva súd, lebo poistná zmluva ako absolútne neplatný právny úkon v dôsledku vyššie uvedeného nikdy ani nevznikla. Protiprávne stanovené poistné v podstatnom ustanovení poistnej zmluvy zakladá samo o sebe protiprávnosť celého tohto právneho úkonu. Nie je mysliteľné, aby protiprávny prvok obsiahnutý v právnom úkone bol v dôsledku uplatnenia princípu zmluvnej autonómie vôle na takýto právny úkon konvalidovaný. Za žiadnych okolností nemožno považovať prípadnú chybu v rozhodnutí štátu za súčasť podnikateľského rizika žalovanej. Rozhodnutie štátu požíva prezumpciu správnosti. Z predložených listín (napr. protokol 2007, znalecký posudok č. X/XXXX) vyplýva jednoznačné skutkové zistenie, že poistné v poistnej zmluve bolo od počiatku určené v rozpore so zákonom č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve. Rozpor so zákonom, t. j. nesprávnosť poistného schváleného v roku 1995 vtedajším Ministerstvom financií SR, konštatovali napokon aj samotní autorizovaní zamestnanci Národnej banky Slovenska ako to plynie zo strany 2 - 5 notárskej zápisnice N XX/XXXX zo dňa 02. 06. 2008. Z toho je zrejmé, že ani jedna zo zmluvných strán absolútnu neplatnosť právneho úkonu nezapríčinila. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobu zamietol alebo aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, prejednal odvolanie žalovanej proti rozsudku bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O. s. p. z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Prešove dňa 06. 04. 2016 o 09:30 hod. v súlade s ust. § 156 ods. 1 O. s. p. a verejné vyhlásenie bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v súlade s ust. § 156 ods. 3 O. s. p..

Žalovaná v odvolaní voči rozsudku namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a),b), c), d),f) O. s. p., teda že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. je naplnený vtedy, ak v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., medzi ktoré patrí aj odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu (§ 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.).

Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 205 ods.2 písm.b) O.s.p. by bol naplnený vtedy, keby došlo k porušeniu procesných predpisov, ktoré by mohli mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Išlo by predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré by nebolo možné podradiť pod §221 ods.1 O. s. p., ale ich dôsledok by sa mohol (nemusel) prejavíť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je daný vtedy, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. K tomuto odvolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy

účastníkmi konania. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvého stupňa.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p.

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ žalovaná v odvolaní voči rozsudku namieta postup súdu z hľadiska procesnoprávných predpisov, odvolanie nie je dôvodné.

K veci samej odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

V danom prípade, ako to bolo náležitým spôsobom zistené účastníci dňa 15. 04. 1999 uzatvorili poisťnú zmluvu pre prípad smrti a dožitia s dojednaným mesačným poistením vo výške 227 Sk. Uvedená zmluva má charakter zmluvy spotrebiteľskej uzatvorenej v súlade s ust. § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka. V priebehu trvania poisťného vzťahu pri kontrole vykonanej Národnou bankou Slovenska u žalovanej bolo zistené, že použitý poisťno-matematický vzorec výpočtu poisťného bol nesprávne schválený a kalkulačné vzorce niektorých produktov nezohľadňujú všetky záväzky voči poisteným, ktoré sa žalovaná zaviazala plniť v prípade poisťnej udalosti. Práve v tejto okolnosti žalovaná videla výnimočnosť situácie umožňujúcej zánik vzniknutého právneho vzťahu na základe ust. § 575 Občianskeho zákonníka. S konštatovaním a obranou žalovanou tak pred súdom prvého stupňa, ako aj v odvolacom konaní sa stotožniť nedá.

Ako vyplýva z obsahu spisu, v čase vydania rozhodnutia o udelení povolenia pre žalovanú dňa 30. 05. 1995 (č. l. 41 - 43 spisu) účinný zákon č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve v ust. § 9 ods. 1 vyžadoval na podnikanie v poisťovníctve udelenie povolenia na základe žiadosti orgánom dozoru nad poisťovníctvom pre územie Slovenskej republiky. Citovaný právny predpis v ust. § 11 ods. 1 vyžadoval okrem iného, aby k žiadosti o udelenie povolenia bol priložený i obchodný plán činnosti poisťovne. Súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne, ktorá bude vykonávať poistenie pre prípad smrti alebo

dožitia (životné poistenie) v zmysle ust. § 11 ods. 3 zákona č.24/1991 Zb. boli tiež údaje o sadzbách poistného, vrátane ich kalkulácie, tabuľky pravdepodobnosti, z ktorých vychádza kalkulácia, veľkosť úrokových sadzieb. Obchodný plán činnosti poisťovne teda bez akýchkoľvek pochybností musela vypracovať žalovaná a nie orgán dozoru nad poisťovníctvom. Tento orgán len rozhodol o udelení povolenia vykonať životné poistenie, čo sa v prípade žalovanej stalo rozhodnutím Ministerstva financií SR zo dňa 30. 05. 1995 ako dozorného orgánu na poisťovníctvo pre územie SR. Súčasťou žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie v poisťovníctve, podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia, boli všeobecné poistné podmienky a obchodný plán žalovanej. Bola to teda samotná žalovaná, ktorá vypracovala kalkuláciu poistného na základe nesprávneho poistno-matematického vzorca. Žalovaná tak nemôže zodpovednosť za nesprávnu kalkuláciu prenášať výlučne na orgán dozoru nad poisťovníctvom nakoľko tento stav vyvolala sama žalovaná predložením nesprávnych podkladov pre rozhodnutie. Jediným subjektom, ktorý vôbec nemohol ovplyvniť nijako výpočet poistného, bola iba žalobkyňa. Dodatočne zistená nevýhodnosť dojednaného poistenia v porovnaní s poistným plnením nie je dôvod spôsobujúci zánik poistnej zmluvy a v žiadnom prípade nemôže spôsobiť ani absolútnu neplatnosť právneho úkonu, t. j. neplatnosť posudzovanej poistnej zmluvy.

S prihliadnutím na vyššie uvedené považoval odvolací súd právne závery súdu prvého stupňa o trvaní poistnej zmluvy za správne, pričom v podrobnostiach poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku súdom prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď tento rozhodol správne podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. i o náhrade trov konania (tento výrok bol síce dotknutý podaným odvolaním, avšak dôvody odvolania sa osobitne nezmieňujú a nenapadajú výšku priznaných trov konania). Vzhľadom k viazanosti odvolacieho súdu dôvodmi podaného odvolania aj v tejto časti bol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdený.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. V odvolacom konaní žalovaná úspech nemala a žalobkyňa v jeho priebehu žiadne trovy nevznikli, a teda žalobkyňa ani nepodala návrh na priznanie takejto náhrady. V dôsledku toho odvolací súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.